

! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalsha@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

Дата: 03.05.2022

Викладач: Малець Наталія Олексіївна

Предмет: Малюнок і основи композиції

Група 42

Урок № 51-52

Тема уроку: Меандр в орнаменті

Практична робота: Грецький орнамент

Мета уроку: навчиться та ознайомитися із загальними принципами поняттями про малюнок і основи композиції, виконання орнаментів різної складності.

Тип уроку: комбінований.

ХІД УРОКУ:

Меандр - класичний грецький орнамент. Надихаємося античністю і вчимося малювати прості меандри за схемою.

Меандр (греч. μαίανδρος) - популярний орнамент, що дійшов до нашого годині з Древньої Греції. Основа класичного меандра- безперервна лінія, ламана під випрямляємо кутом. Проте, існують і складніші відів меандру, солярні символи, що утворюють собою, згинаються під різними кутами, і що навіть округляють. Ми розглянемо їх в цій статті і уявно схеми, які допоможуть розібратися з малюванням грецьких орнаментів.

Історія

Саме слово «меандр» походить від назви річки Великий Мендерес (з турецької menderes — «закрут, вигин»), розташованої в західній частині Малої Азії. У давнину річка мала назву Меандр, а примітна вона тим, що її русло має велику кількість вигинів.

! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

Проте, древні греки не були б древніми греками, якби і на цей випадок у них не знайшовся хороший міф :)

Опускаючи складні родинні зв'язки, ця історія така. Древнє пророцтво свідчило, що від шлюбу Зевса з богинею Фетидою повинен був народитися син, який набуде небаченої сили і повалить батька. Але так сталося, що в цю прекрасну морську німфу закохався цар Пілеас, простий смертний. Боги розсудили, що віддадуть йому в дружини Фетиду, якщо він зможе утримати її у боротьбі і тим самим перемогти. Пілеас підстеріг богиню в гроті, кинувся на неї і обхопив своїми могутніми руками за допомогою хитромудрого захоплення. То левицею, то змією оберталася німфа, але Пілеас не відпустив її, переміг і вона стала його дружиною.

У археологічному музеї Берліна зберігається древня посудина, знайдена при розкопках, на якому явно видно меандр у формі захоплення рук грецького героя навколо стану богині :

! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

Символіка, застосування і види орнаменту

У Греції меандри прикрашали архітектурні споруди, гляняні посудини і чаші, елементи одягу і інші предмети побуту. Цей популярний грецький орнамент переходами одного елементу в іншу символізує собою вічність, нескінченний хід життя, зміну поколінь.

Найпростіший меандр — це єдина, нескінченна стрічка, що згинається під прямими кутами.

Подвійний меандр — ускладнений вид орнаменту. У візерунку, утвореному з подвійних меандрів, спостерігається вплітання свастики, символу сонця. Це є відображенням зв'язку людського і божественного начал, впливу надприродних сил на хід життя.

! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

Іноді орнамент ускладнюється ще сильніше, коли між лініями меандру з'являються інші декоративні елементи: прямокутники або квадрати.

У кінці XVIII -начале XIX століття античні грецькі візерунки і орнаменти отримали велику популярність в Західній Європі і зробили великий вплив на становлення класицизму. У сучасний час стійка геометрична конструкція меандру також навіває думки про класику. Дуже популярний цей орнамент в інтер'єрах, особливо в якості окантовки і декоративного бордуру.

! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

Зустрічаються меандри і в якості цікавих дизайнерських рішень для предметів меблів.

! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

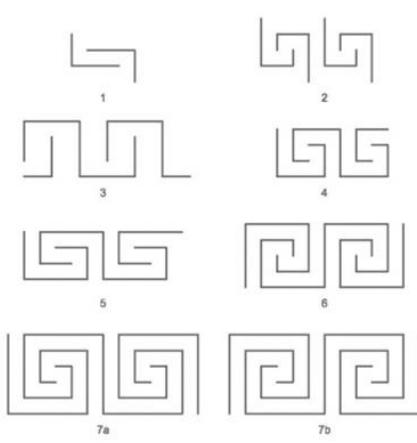

Не обійшла використання грецьких орнаментів і мода : в ювелірних прикрасах, одягу і взуттю нерідко можна зустріти знайомі переплетення стрічок.

Схеми малювання меандрів

1-7. Прості форми. Основою справжнього меандру є зміна напряму. Лінія повертає спершу всередину, а потім виходить назовні. Але в найпримітивніших видах меандру, в них ще незамкнуті лінії, форми «гачків».

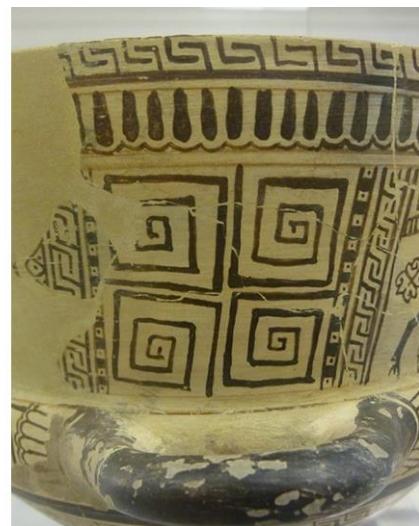
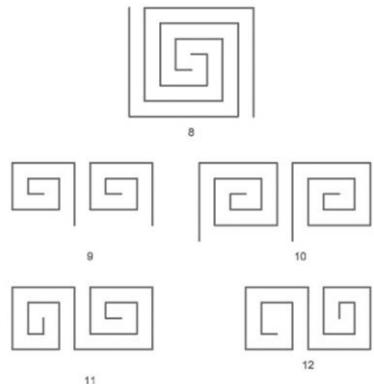

! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

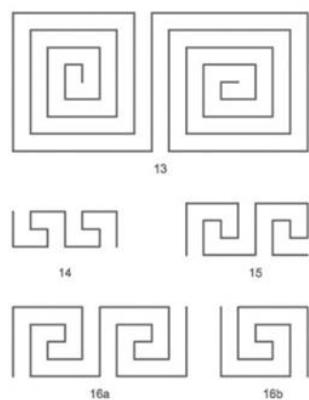
Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

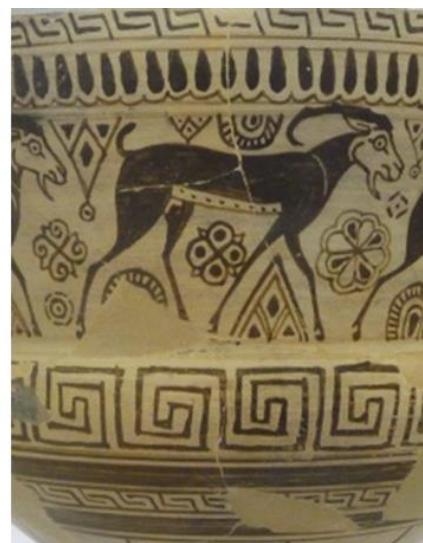
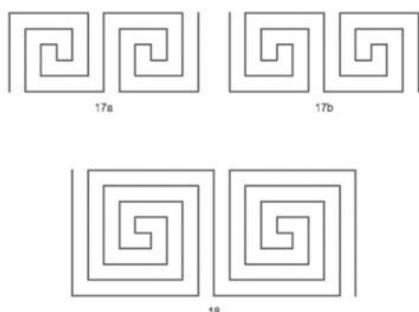
8-13. Також види «неправдивих» меандр, оскільки вони тільки теж ведуть лише в один бік.

14-16. Приклади істинних меандр із закритою звивиною.

17-18. Істинні меандри замкнутого типу.

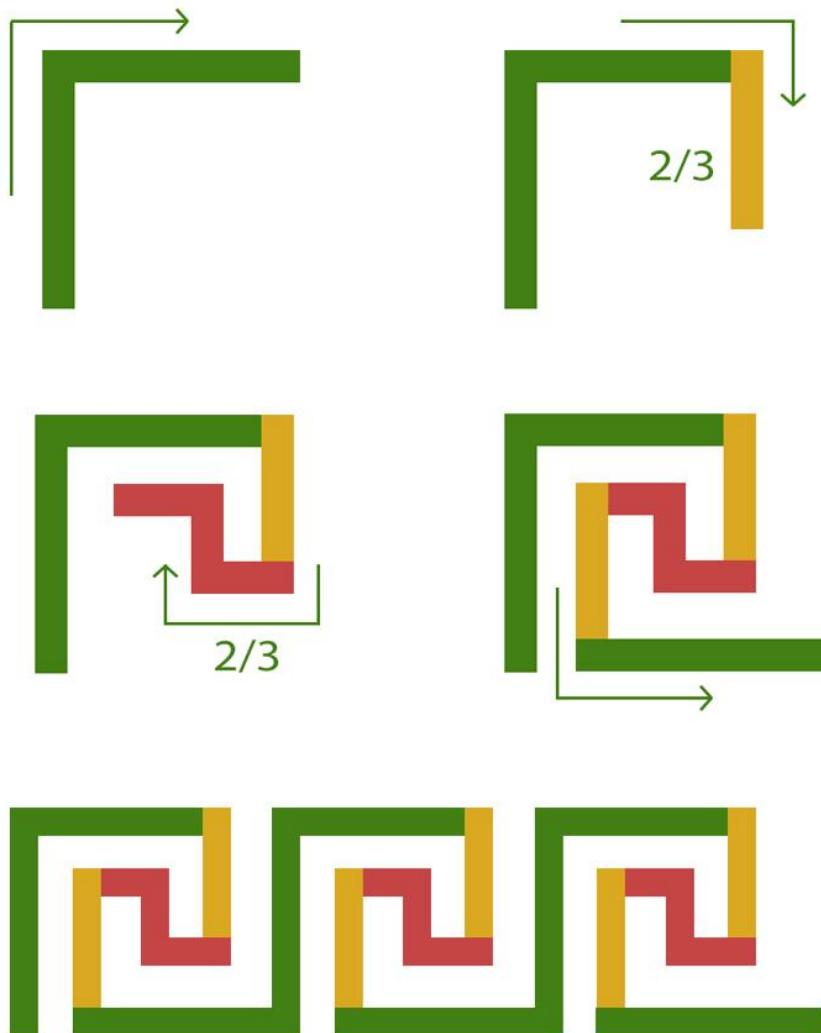
! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

З першого погляду на цей грецький орнамент, здається, що вусі дуже просто. Проте, при спробах намалювати декілька елементів підряд без належної підготовки, можна легко збитися. Розглянемо окремий елемент простого меандру.

1. Малюємо прямий кут, утворений двома однаковими по довжині лініями.
2. Сходимо вниз. Наступна лінія, що утворює прямий кут по довжині складає $2/3$ від попередньої лінії.
3. Наступні три лінії, що відводять меандр всередину, знову відносяться до попередньої як два до трьох.
4. Лінія, що виводить візерунок назовні, відповідає довжині лінії в пункті 2.
5. Остання лінія, що завершує елемент, рівна по довжині лінії в пункті 1.
6. Потім повторюємо елемент необхідна кількість разів!

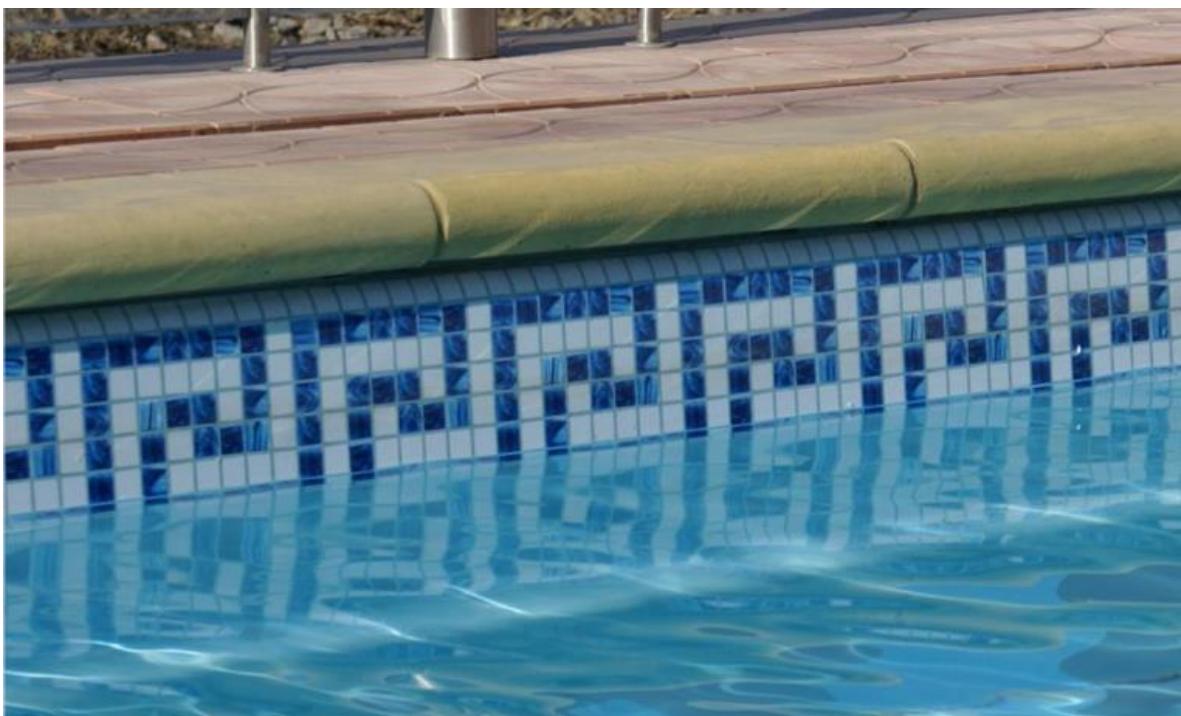
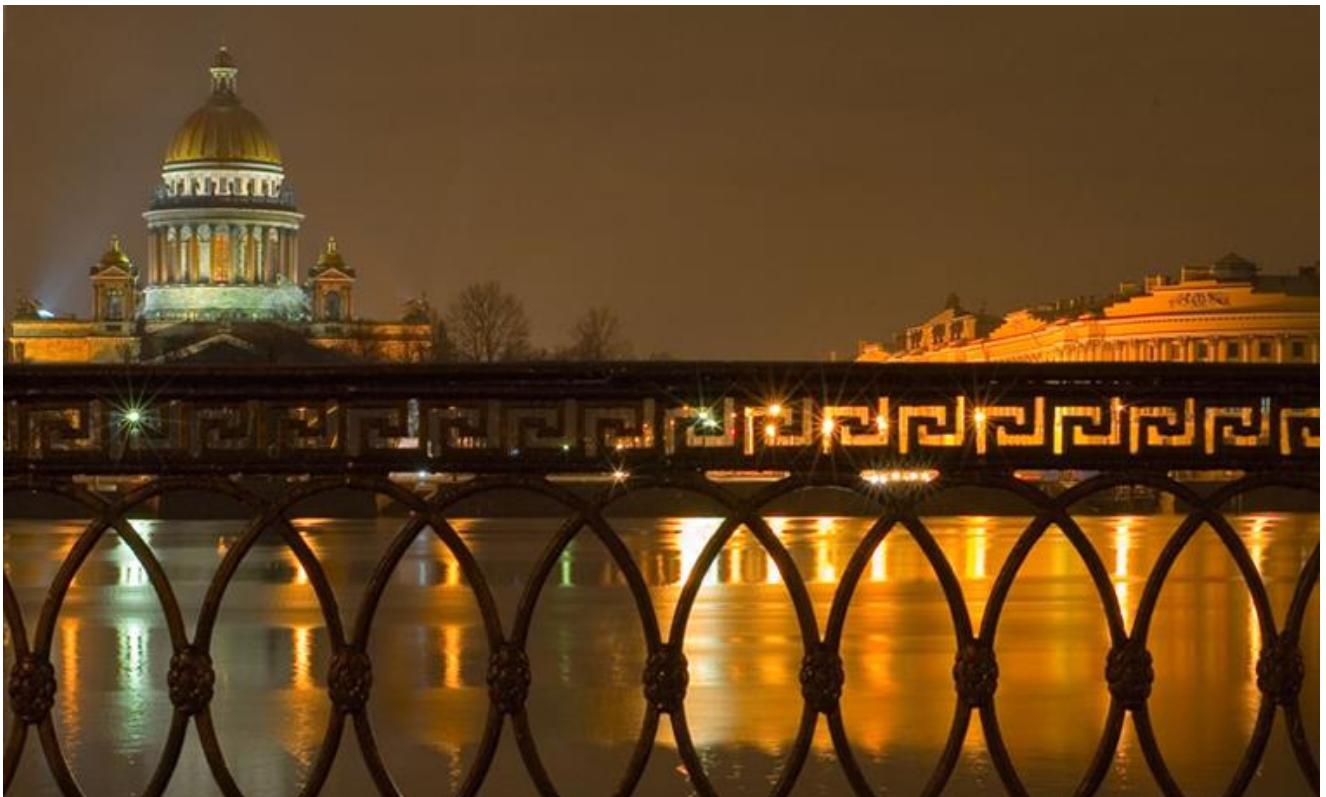

! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

Спробуйте використати античні орнаменти у своїй творчості! Чи буде це малювання, або розпис, елементи, що повторюються, можуть вигідно підкреслити краї виробу і надати виробу класичному строгому вигляду. Розпочніть з простих візерунків, потім пробуйте ускладнювати декор.

! Виконаний конспект та завдання надсилати на ел.пошту: maletz_natalia@ukr.net !

Або в телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи

Практична робота. Грецький орнамент

На форматі А3 виконанти малюнок гречького орнаменту відповідно зразку:

Виконаний конспект та завдання завдання надсилати на ел.ушаную:

maletz_natalia@ukr.net

Або на вайбер, телеграм 066 28 78 117

Обов'язково вказували ПІБ учня і номер групи